

प्रत्यग्दृश् (प्रत्यञ्च + दृश्) f. ein nach innen gerichteter Blick **BUḢ.** P. 8, 3, 17.

प्रत्यग्धामन् (प्रत्यञ्च + धा°) adj. inneres Licht habend **BUḢ.** P. 3, 26, 3.

प्रत्यग्नि (1. प्र° + अग्नि) adv. 1) gegen das Feuer, zum Feuer hin P. 6, 2, 33, Sch. KAUC. 21. — 2) an —, bei —, in jedem Feuer **KĀTJ.** Çr. 12, 2, 2. **प्रत्यग्निसेवा** MBu. 13, 4538; vgl. 4504.

प्रत्यग् (1. प्र° + अग्) 1) adj. f. **आ** frisch, neu, jung **AK.** 3, 2, 27, 3, 4, 40, 98. **H.** 1448. **HALĀ.** 4 78. **VJUTP.** 161. °धातु **SUCR.** 1, 86, 7, 2, 98, 13, 181, 2. **अशन** 1, 241, 10, 2, 135, 19. **KATHĀS.** 27, 125. °वसेन्धन (वन) **HARIV.** 3492. °रमणीयानि पुष्पाणि 3762. 3795. **कुसुमशयन** **VIKR.** 51. °नलद् **HARIV.** 3765. **Inscr.** in **Journ.** of the **Am. Or. S.** 7, 9, Çl. 30, 32. **आतप** **RAGH.** 10, 55. °त्रया **MBu.** 4, 381. **काय** **R.** 4, 9, 94. °सुभगा **KATHĀS.** 47, 110. °यैवना 27, 201. °वयस् **jung** **MBu.** 8, 1771. 11, 531. **R. GORR.** 2, 24, 12. °प्रसवा **vor Kurzem erfolgt** P. 2, 1, 65, Sch. **वृत्प्रत्यग्रनिग्रह** **RĪĀA-TAR.** 4, 277. **प्रत्युर्पाक्रिया** **neu s. v. a. abermalig** **KATHĀS.** 38, 75. **HARIV.** 3263. **प्रत्यग्रापनीतसंयमन** **vor Kurzem** **MAKĀN.** 110, 3. °शोधित **gereinigt** **ĠATĀDH.** im **ÇKDR.** °नरदक्ष **das frisch strömende Blut** **PAAB.** 95, 17. — 2) m. N. pr. eines Fürsten der Kēdi, eines Sohnes des Vasu **Uparikara**, **BUḢ.** P. 9, 22, 6; vgl. **प्रत्यग्रह**.

प्रत्यग्रन्था (प्र° + ग्रन्थ) f. *Rhinacanthus communis* **Nees.** (ein Strauch) **NIGH.** Pa.

प्रत्यग्रथ (प्रत्यञ्च + रथ) m. pl. N. pr. eines Kriegerstammes P. 4, 1, 173. = **अकिच्छ** **H.** 960. — Vgl. **प्रात्यग्रथि**.

प्रत्यग्रह m. N. pr. eines Sohnes des Vasu, Königs der Kēdi, **MBu.** 1, 2363. **HARIV.** 1806. Der Name scheint aus **प्रत्यग्रह** gekürzt zu sein; im **BUḢ.** P. heisst dieser Fürst **प्रत्यग्र**.

1. **प्रत्यङ्ग** (1. प्र° + अङ्ग) m. N. pr. eines Fürsten **MBu.** 1, 232.

2. **प्रत्यङ्ग** (wie eben) n. 1) *Nebenglied* **VJUTP.** 11. Am menschlichen Leibe sind Rumpf, Kopf, Arme und Beine die sechs Glieder (अङ्ग); die Nebenglieder sind Stirn, Nase, Kinn, Ohren, Finger u. s. w. **ÇABDAK.** im **ÇKDR.** **SUCR.** 1, 5, 15, 123, 11, 127, 5, 322, 9, 337, 6. **अङ्गप्रत्यङ्गसंभूत** **MBu.** 3, 14347. **अङ्गप्रत्यङ्गजः** पुत्रो हृदयाच्चापि जायते । तस्मात्प्रियतरौ मातुः **R.** 2, 74, 11 (76, 16 **GORR.**). **SADDBH.** P. 4, 5, a. **KULL.** zu **M.** 2, 147. **R.** 3, 73, 54. **PHAB.** 85, 12. — 2) *Abtheilung, Theil* **SUCR.** 1, 2, 3. **एकस्यात्मनो ऽन्ये देवताः** **प्रत्यङ्गानि** **NIR.** 7, 4. — 3) *Waffe* (= **आयुध** **Schol.**) **BUḢ.** P. 3, 1, 23.

प्रत्यङ्गम् (wie eben) adv. 1) auf —, an jedem Theile des Körpers: **अखण्डविलेपनम्** — **प्रत्यङ्गमप्यर्पितम्** **Spr.** 886. **लीयते** **PAÑĒAT.** 183, 21. **आलिङ्गित** **Git.** 1, 46. **आलिङ्गन** 11, 10. **KATHĀS.** 4, 54. **प्रत्यङ्गतिलकादीनां** **फलम्** 49, 212. — 2) für jeden Theil (z. B. einer Opferhandlung): **यस्मिन्कर्मणि वास्तु स्युःकृताः** **प्रत्यङ्गदत्तिणाः** **M.** 8, 208. — 3) bei jedem Thema **PAT.** zu P. 1, 1, 29.

प्रत्यङ्गिर्म् (1. प्रति + अ°) m. N. pr. einer mythischen Person, die wie **Āṅgiras** eine Anzahl von Töchtern **Dakṣha's** ehelicht, **R.** 3, 20, 11.

प्रत्यङ्गिरस (wie eben) m. N. pr. einer mythischen Person, die als Vater von gewissen **Rk** angesehen wird: **प्रत्यङ्गिरसजाः श्रेष्ठा ऋचो ब्रह्मर्षिसत्कृताः** **HARIV.** 180, womit **VP.** 123 zu vergleichen ist: *the excellent Pratyangirasa Richas were the children of Angiras. descended from the holy sage.*

प्रत्यङ्गिरा f. N. pr. einer Tantra-Gottheit **ABUḢHĪNOTTAROTTARA** 67. **Index** des **Kandjur** No 590. fg. (**प्रत्यङ्गिर**!). °साधन **Verz.** d. **Oxf.** **H.** 88, a, 19. **आथर्वणाप्रत्यङ्गिराकल्प** (!) **Ind.** **St.** 1, 469, 10.

प्रत्यङ्मुख (प्रत्यञ्च + मुख) adj. (f. ई) abgewandtes Gesicht habend. mit dem Gesicht nach Westen gewandt P. 6, 2, 163, Sch. **ĀCV.** **GṆH.** 1, 7, 2, 3. **पुरुषस्य** **प्रत्यङ्मुखस्यासीनस्य** **दत्तिणामद्युतरं** **भवत्युतरं** **दत्तिणाम्** 10, 20. **KĀTJ.** Çr. 4, 13, 2. 5, 5, 11. 7, 8, 20. 8, 6, 19. **LĀTJ.** 1, 3, 11. 8, 8. 2, 2, 16. **PĀA.** **GṆH.** 2, 3. **M.** 2, 52. **MBu.** 6, 3551. **R.** 2, 68, 13.

प्रत्यङ्गिरै (1. प्र° + अङ्गिर) n. gaṇa अंशदि zu P. 6, 2, 193.

प्रत्यञ्च (अञ्च mit प्रति) 1) adj. P. 3, 2, 59, Sch. 6, 4, 30, Sch. 2, 52, Sch. **VOP.** 26, 69, 3, 147 (Declin.). f. **प्रतीची** und **प्रतीची** (auch **प्रत्यञ्ची** nach **VOP.** 4, 12). a) zugewandt, zugekehrt, adversus (mit acc.): **प्रत्यङ्गवानां** **विशः** **प्रत्यङ्गुदैषि** **मानुषान्** **RV.** 1, 50, 5, 93, 5. **देवी** **भुवनाभिचक्ष्या** **प्रतीची** **चतुर्हविषा** **वि भाति** 92, 9, 2, 3, 1. **आ विप्रतः** **प्रत्यञ्चं** **विधिर्मि** **welcher** (das Feuer) überallhin seine Vorderseite bietet 10, 5, 1, 144, 7, 10, 79, 5. **VS.** 32, 4 (wo die Schwierigkeit dadurch zu heben ist, dass man **प्रत्यङ्गनास्तिष्ठति** verbessert). **गिरै** **भरे** **वृषभार्** **प्रतीचीम्** **ich bringe entgegen** 5, 12, 1, 7, 39, 1, 9, 66, 2. **योषणा** **प्रतीची** **वशं** **वि नीयते** 8, 46, 33. **AV.** 7, 40, 2. y: **प्रत्यङ्गुर्ग** **मेहेति** (**πρὸς ἡλίου τετραμμένον μὴ ὀμχεῖν** **PYTHAG.**) 13, 1, 56. **ÇAT.** **BR.** 2, 1, 4, 19. 4, 3, 4, 21. n **प्रत्यङ्गमिमाचामेव** **निष्ठीवेत्** **KĀIND.** **UP.** 2, 12, 2. **स्तवः** **सर्वे पराञ्चः** **सर्वे प्रत्यञ्चः** **gehen und kommen** **ÇAT.** **BR.** 12, 8, 2, 35. — b) hinten befindlich, von hinten kommend; den Rücken bietend, in umgekehrter Richtung sich bewegend; zurückgewandt: **अथातिवै पुंस एति** **प्रतीची** **RV.** 1, 124, 7 (oder zu a.). **प्रतीची** **जयभा** **वाचमश्च** **रश्नयो** **यथा** 10, 18, 14. **पतो** **जंगार** **प्रत्यञ्चमिति** **von hinten nach vorn** 27, 13. **लोपाशः** **सिंहं** **प्रत्यञ्चमत्साः** 28, 4. **प्रत्यञ्चो** **यत्तु** **निगुतः** 128, 6. **प्रतीचा** **वाहन्प्रति** **भङ्ग्येषाम्** **knicke gegen das Gelenk** 87, 4. **अयामार्ग** **AV.** 4, 19, 7. **प्रतीचः** **पुनरा** **कीधि** 5, 8, 7. **अर्चिषात्रिणो** **नुदतं** **प्रतीचः** **stosset zurück** 6, 32, 3. 7, 108, 2. 8, 5, 5. **उत्तानास्त्वा** **प्रतीची** **यत्पृष्ठीभिर्दिशिमेहे** **hinter —, unter unserm Rücken befindlich** 12, 1, 34. **AIT.** **BR.** 1, 14, 2, 27. **अञ्चः** **प्रत्यङ्गदा** **हिनस्ति** **trifft nach hinten aus-schlagend** 3, 1. **प्रतीच्येषां** **आरगात्** **ihr Glück wandte sich von ihnen** **TBR.** 1, 1, 4, 4. **प्रतीची** **प्रजा** **लीयते** **TS.** 2, 5, 2, 3. **हिनस्ति** **तं पशुय एनं** **पुरस्तात्प्रत्यञ्चमुपचरति** 5, 7, 1. **प्रत्यङ्गुपनतः** 6, 3, 2, 5. **वध्यं** **हि** **प्रत्यञ्चं** **प्रतिमुञ्चति** 6, 3. **प्रत्यञ्चि** **शीर्षो** **लोमानि** **ÇAT.** **BR.** 10, 2, 1, 9. **प्रत्यक्पदैः** **PAÑĒAT.** II, 85 (s. **BEHFY** zu d. St.). **von hinten anfangend**: **स्तोम** **PAÑĒAT.** **BR.** 23, 19, 1. **KĀTJ.** Çr. 25, 10, 4. — c) hinten befindlich so v. a. westlich, nach Westen gerichtet **H.** 168. **MBD.** k. 16. **HALĀ.** 1, 103. **AV.** 2, 7, 21. **दिष्** (auch subst. mit Ergänzung von **दिष्**) **AK.** 1, 1, 2, 8. 3, 4, 22, 4. II. 167. **HALĀ.** 1, 101. **AV.** 3, 26, 8. 4, 14, 8. 12, 3, 9. **VS.** 10, 12. **AIT.** **BR.** 1, 7, 14. **DRAUP.** 3, 7. **MBu.** 2, 578. 3, 10255. 9, 2173. 13, 4661. **HARIV.** 12412. **R. GORR.** 4, 13, 40. 3, 76, 2. **SŌRJAS.** 1, 61. **KATHĀS.** 19, 106. **BUḢ.** P. 4, 24, 2. **MĀNE.** P. 29, 18. **भूमि** **Verz.** d. **B. H.** 288, 4. **इदं** **प्रत्यञ्चि** **दीर्घारण्यानि** **भवन्ति** **AIT.** **BR.** 3, 44. **TBR.** 1, 4, 4, 5. **ÇAT.** **BR.** 5, 1, 5, 6. **प्रत्यञ्चं** **यत्तं पश्यति** 8, 6, 1, 18. **प्राच्यो ऽन्या** **नद्यः** **स्यन्दते** **अन्तेभ्यः** **पर्वतेभ्यः** **प्रतीच्यो ऽन्याः** 14, 6, 8, 9. 9, 3, 4, 24. **KĀTJ.** Çr. 21, 4, 2. **KĀIND.** **UP.** 6, 10, 1, 3, 3, 1. **प्रत्यक्स्थली** **वेदो** **R.** 3, 77, 23. **प्रत्यग्दिक्** **ÇAM.** zu **BRH.** **ĀA.** **UP.** S. 48. **हिमवद्विन्ध्ययोर्मध्यं** **यत्प्राग्विवनशनादपि** । **प्रत्यगेव** **प्रयागाच्च** **मध्यदेशः**